

Sygn. akt **III AUa 1360/21**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Roman Walewski

Protokolant: Karolina Majchrzak

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2023 r. w P. na posiedzeniu niejawnym

sprawy **A. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie

z dnia 28 września 2021 r. sygn. akt III U 230/21

oddala apelację.

	sędzia Roman Walewski	
--	-----------------------	--

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 lutego 2021r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił A. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

W uzasadnieniu podniósł, że zgodnie z art. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z dnia 30.10.2002r., za chorobę zawodową uważa się chorobę określoną w wykazie chorób zawodowych, o których mowa w art. 237 § 1 pkt. 2 k.p., jeżeli została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, lub sposobem wykonywania pracy.

Natomiast zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 pkt. 6 cyt. ustawy, z tytułu choroby zawodowej przysługuje ubezpieczonemu renta z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli stał się niezdolny do pracy wskutek choroby zawodowej. Na okoliczność stanu zdrowia przeprowadzono badanie przez Komisję Lekarską Zakładu i orzeczeniem z dnia 14 stycznia 2016r. nie stwierdziła ona stanu niezdolności wnioskodawcy do pracy w związku z chorobą zawodową.

Zatem, zdaniem ZUS, nie została spełniona konieczna przesłanka nabycia przez wnioskodawcę prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, w związku z chorobą zawodową.

A. W. wniósł odwołanie od tej decyzji podnosząc, że decyzją z dnia 16 listopada 2020r. nr (...) znak (...) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w K. stwierdził u niego chorobę zawodową - przewlekłą chorobę narządu głosu spowodowaną nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat pod postacią niedowładu mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią, wymienioną w poz. 15 pkt. 3 wykazu chorób zawodowych wskazanych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych.

Sąd Okręgowy III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. wyrokiem z dnia 28 września 2021r. (sygn. akt: III U 230/21) zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał A. W. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową na okres trzech lat, poczynając od miesiąca, w którym został złożony wniosek tj. od dnia 1 grudnia 2020r.

Podstawą rozstrzygnięcia wyroku sądu I instancji były następujące ustalenia i rozważania.

A. W. urodził się (...)

Decyzją z dnia 1 października 2019r. pozwany przyznał odwołującemu nauczycielskie świadczenie kompensacyjne od 1 września 2019r. do dnia poprzedzającego osiągnięcie powszechnego wieku emerytalnego.

W dniu 9 grudnia 2020r. A. W. wniósł o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Do wniosku załączył decyzję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w K. z dnia 16 listopada 2020r., w której stwierdzono u odwołującego chorobę zawodową: przewlekłą chorobę narządu głosu spowodowaną nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat pod postacią niedowładu mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią, wymienioną w poz. 15 pkt. 3 wykazu chorób zawodowych wskazanych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych.

W uzasadnieniu tej decyzji (...) stwierdził, że chorobę tą rozpoznało u wnioskodawcy (...) Centrum (...) w P. Ośrodek w K. na podstawie przeprowadzonych badań specjalistycznych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w K. podkreślił w uzasadnieniu decyzji, że odwołujący pracował od 1 września 1981r. do 31 sierpnia 1983r. w Zbiorczej Szkole Gminnej w U. jako nauczyciel muzyki, następnie od 1 września 1983r. do 31 sierpnia 1990r. w Szkole Podstawowej w K. jako nauczyciel muzyki, w okresie od 1 września 1981r. do 31 sierpnia 1992r. w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia w K. jako nauczyciel przedmiotów zawodowych: fagot, fortepian oraz od 1 września 1983r. do 31 sierpnia 2019r. w Szkole Podstawowej w D. jako nauczyciel muzyki, plastyki, informatyki.

W tym okresie odwołujący korzystał z urlopów dla poratowania zdrowia w okresie od 1 listopada 2010r. do 30 kwietnia 2011r. i od 2 stycznia 2018r. do 31 grudnia 2018r.

W orzeczeniu z dnia 25 stycznia 2021r. Komisja Lekarska ZUS ustaliła 15% uszczerbek na zdrowiu wnioskodawcy spowodowany skutkami choroby zawodowej i decyzją z dnia 2 lutego 2021r. znak (...) pozwany przyznał odwołującemu jednorazowe odszkodowanie stosowne do orzeczenia Lekarza Orzecznika w kwocie 14.760 zł.

Fakt rozpoznania choroby zawodowej u odwołującego był zatem bezsporny.

Natomiast przy rozpoznaniu wniosku A. W. o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową Komisja Lekarska uznała, że odwołujący nie jest - przynajmniej częściowo - niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową.

Decyzją z dnia 2 lutego 2021r. pozwany odmówił odwołującemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Po wniesieniu odwołania i ustaleniu, że przedmiotem sporu jest ocena stanu zdrowia odwołującego w kontekście ustalenia niezdolności do pracy, Sąd Okręgowy zarządził na podstawie art. 278 k.p.c. przeprowadzenie dowodu z opinii biegłej foniatry M. Ł..

Biegła foniatra rozpoznała u odwołującego niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią, a ponadto zaburzenia czynnościowe krtani – dysfonię hiperkinetyczną, przewlekły podsycający nieżyt błony śluzowej nosa i gardła, obrzęk małżowin nosowych oraz obustronny niedosłuch czuciowo – zmysłowy w stopniu lekkim.

Biegła podała, że dodatkowo przeprowadzone badanie videostoboskopowe krtani potwierdziło u odwołującego brak pełnego zwarcia fonacyjnego na całej długości, w części międzybłoniastej szpary głośni z towarzyszącą lekką chrypką, co potwierdza rozpoznaną przez (...) w K. w decyzji z dnia 16 listopada 2020r. chorobę zawodową. Fonacji towarzyszą duże napięcia mięśni zewnętrznych i wewnętrznych krtani (hiperkineza szyjna). Nasilone odruchy obronne gardła i krtani spowodowały konieczność przeprowadzenia badania w znieczuleniu miejscowym.

Biegła podniosła nadto, że stwierdzane zaburzenia funkcji fonacyjnej krtani i zgłaszane przez odwołującego dolegliwości, są dodatkowo wzmacniane schorzeniami, które nie są wymienione na liście chorób zawodowych, jako następstwo nadmiernego wysiłku głosowego, a przede wszystkim zaburzeniami czynnościowymi krtani - dysfonią hiperkinetyczną, a także obrzękiem błony śluzowej nosa, cechami podsycającego błony śluzowej górnych dróg oddechowych.

W ocenie biegłej stopień zaawansowania zmian w krtani spowodowanych chorobą zawodową jest na tyle duży, że w chwili obecnej, odwołujący nie spełnia kryteriów zdrowotnych zdolności do pełnoetatowej pracy wymagającej wzmoczonego (nadmiernego) wysiłku głosowego w okolicznościach typowych dla sposobu wykonywania pracy przez nauczyciela muzyki, plastyki i informatyki. Wobec powyższego biegła uznała, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy w związku z niewydolnością fonacyjną głośni na okres 3 lat.

Po doręczeniu stronom opinii pełnomocnik pozwanego w piśmie z dnia 14 września 2021r. oświadczył, że orzeczenie choroby zawodowej wymaga odsunięcia odwołującego od czynnika sprawczego, co może się odbyć przez zmianę stanowiska pracy zgodną z kwalifikacjami bez narażenia na czynniki szkodliwe, przejście na emeryturę, zwłaszcza, że odwołujący ma już przyznane świadczenie kompensacyjne.

Zdaniem pełnomocnika ZUS w przypadku chęci do zarobkowania odwołujący może podjąć prace zgodne z kwalifikacjami i nie związane z dydaktyką. W związku z tym brak jest podstaw do stwierdzenia, że odwołujący jest niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową.

Zarzuty powyższe nie dotyczyły strony medycznej opinii, lecz oceny, czy odwołujący może podjąć pracę bez przekwalifikowania i bez narażenia na wysiłek głosowy.

Na podstawie opinii biegłej foniatry Sąd Okręgowy ustalił, że odwołujący utracił zdolność do pracy związanej z wysiłkiem głosowym - zawodu nauczyciela.

Na podstawie powyżej przedstawionego stanu faktycznego, sąd I instancji wydał powyższy wyrok uznając odwołanie za zasadne.

Jak zaznaczył Sąd Okręgowy, istota sporu sprowadzała się w niniejszej sprawie do ustalenia i oceny, czy odwołujący utracił przynajmniej częściowo zdolność do pracy w związku z niekwestionowaną u niego chorobą zawodową, inaczej mówiąc, czy jest przynajmniej częściowo niezdolny do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach.

Z dokonanych przez sąd I instancji ustaleń, na podstawie opinii biegłej foniatry M. Ł. wynika, że odwołujący utracił zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji - w charakterze nauczyciela muzyki, plastyki i informatyki, którą wykonywał ponad 34 lata, jest zatem częściowo niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową.

Zasadniczo, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego przed sądem, częściowa niezdolność odwołującego do pracy nauczyciela związana z wysiłkiem głosowym z powodu schorzeń stanowiących chorobę zawodową, była udowodniona i niekwestionowana.

Odnosząc się do zarzutów pełnomocnika pozwanego w piśmie z dnia 14 września 2021r. Sąd Okręgowy odwołał się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2006r. w sprawie

I UK 103/06, w której Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że ubezpieczony może być uznany za częściowo niezdolnego do pracy, gdy zachował zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (np. wymagającej niższych albo niewymagającej żadnych kwalifikacji), lecz jednocześnie utracił w znacznym stopniu zdolność do wykonywania pracy, do której posiada kwalifikacje.

W uzasadnieniu tego wyroku sąd zauważył przy tym, że wyjaśnienie treści pojęcia "pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji" wymaga uwzględnienia zarówno kwalifikacji formalnych (czyli zakresu i rodzaju przygotowania zawodowego udokumentowanego świadectwami, dyplomami, zaświadczeniami), jak i kwalifikacji rzeczywistych (czyli wiedzy i umiejętności faktycznych, wynikających ze zdobytego doświadczenia zawodowego).

Nie ulega wątpliwości, że odwołujący posiada zarówno formalne, jak i rzeczywiste kwalifikacje nauczyciela muzyki, a także plastyki i informatyki.

Także fakt pobierania świadczenia kompensacyjnego, nie pozbawia pracownika możliwości ubiegania się o rentę z tytułu niezdolności do pracy, tym bardziej gdy tytułem takiej renty jest niezdolność do pracy na skutek choroby zawodowej. Świadczenie to bowiem (renta z tytułu niezdolności do pracy), przysługuje niezależnie od prawa do innych świadczeń.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, uznając odwołanie A. W. za uzasadnione, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku przyznając wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową na okres 3 lat od miesiąca, w który został złożony wniosek (art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Wyrok ten, w całości, apelacją, zaskarżył pozwany organ rentowy zarzucając:

1. naruszenie przepisu postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i uznanie opinii biegłej foniatry za przekonującą i należyte uzasadnioną, a także wyczerpującą oraz w pełni przydatną do rozstrzygnięcia sprawy, co miało wpływ na wynik postępowania poprzez przyznanie odwołującemu prawa do świadczenia renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową na stałe.,
2. naruszenie przepisu prawa materialnego, art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30.10.2002. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tj. Dz.U. 2019, poz. 1205) poprzez jego zastosowanie w niniejszej sprawie i przyznanie odwołującemu prawa do renty w związku z chorobą zawodową.

Wskazując na te zarzuty strona skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, a nadto zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa sądowego według norm przepisanych za obie instancje.

Odwołujący wniosł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja okazała się bezzasadna ponieważ nietrafne okazały się podniesione w niej zarzuty.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, sąd I Instancji przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, a zebrany materiał poddał wszechstronnej ocenie z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów przewidzianej przez art. 233 § 1 k.p.c. Na tej podstawie Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i rozważania prawne, które tutejszy Sąd w pełni podziela i przyjmuje za własne bez potrzeby ponownego ich przytaczania.

Spór w analizowanej sprawie sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołujący A. W. spełnił wszystkie przewidziane warunki do przyznania mu prawa do renty w związku z chorobą zawodową.

Na wstępie niniejszych rozważań, należało powołać podstawy prawne orzeczenia. Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tj. z dnia 6 czerwca 2019 r. Dz.U.2019.1205.) ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy.

W myśl art. 17 ust. 1 tej ustawy przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, do ustalenia wysokości tych świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Zgodnie z przepisem art. 57 ust. 1 w/w ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. 2022.504.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy;
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w ustawie albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Pojęcie osoby niezdolnej do pracy definiuje przepis art. 12 ust. 1 ww. ustawy wskazując, iż niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Według art. 12 ust. 2, całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Częściowo niezdolną do pracy, stosownie do brzmienia ust. 3 ww. przepisu, jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 tej ustawy przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;
- 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Sąd Apelacyjny w wyniku kontroli instancyjnej orzeczenia uznał zarzut naruszenia art.233 §1 k.p.c. za nietrafny.

Zgodnie z treścią art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

W wyroku Sądu Najwyższego z 27 września 2002 roku w sprawie IV CKN 1316/00 wskazano, że ocena wiarygodności i mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądzenia w części dotyczącej ustalenia faktów, tj. rozstrzygnięcia spornych kwestii na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia się z dowodami. Powinna odpowiadać regułom logicznego myślenia wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego będące wyznacznikiem granic dopuszczalnych wniosków i stopnia prawdopodobieństwa ich przydatności w konkretnej sytuacji.

Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 k.p.c., choćby dowiedzione zostało, że z tego samego materiału dałoby się wysnuć równie logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski odmienne.

Tylko w przypadku wykazania, że brak jest powiązania, w świetle kryteriów wyżej wzmiankowanych, przyjętych wniosków z zebrany materiałem dowodowym, możliwe jest skuteczne podważenie oceny dowodów dokonanej przez sąd; nie jest tu wystarczająca sama polemika naprowadzająca wnioski odmienne, lecz wymagane jest wskazanie, w czym wyraża się brak logiki lub uchybienie regułom doświadczenia życiowego w przyjęciu wniosków kwestionowanych.

W postanowieniu z 2 grudnia 1999 roku w sprawie III CKN. 122/99 Sąd Najwyższy uznał, że sąd orzekający nie przekracza granic swobodnej oceny dowodów, gdy jego przekonanie odnośnie mocy poszczególnych dowodów i ich znaczenia dla sprawy oparte zostało na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, przy uwzględnieniu zasad doświadczenia życiowego i pozostaje w zgodzie z zasadami logicznego wnioskowania.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, sąd I instancji przeprowadził w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe w sposób staranny, nieuchybiający zasadzie swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. Zgromadzone dowody Sąd Okręgowy oceniał wszechstronnie, tj. wiarygodność i moc poszczególnych dowodów oceniona została w odniesieniu do całokształtu pozostałych dowodów. Sąd I instancji dokonał ustalenia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia w sprawie i Sąd Apelacyjny podstawę faktyczną wyroku w pełni aprobuje.

Przechodząc do rozważań sądu I instancji w przedmiocie oceny stanu zdrowia wnioskodawcy pod kątem jego niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, Sąd Apelacyjny w pełni zgadza się z twierdzeniami Sądu Okręgowego. Postępowanie dowodowe w powyżej wskazanym zakresie zostało przeprowadzone prawidłowo, bowiem oparte było na wiedzy biegłego lekarza sądowego. Na tej podstawie Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, co do stanu zdrowia A. W..

W tym miejscu podkreślić należy, że Sąd, jako że nie ma wiadomości specjalnych, dokonując oceny czy podmiot wnioskujący o przyznanie świadczenia z tytułu niezdolności do pracy spełnia jedną z podstawowych przesłanek – mianowicie - jest osobą co najmniej częściowo niezdolną do pracy w związku z chorobą zawodową – musi w tym zakresie oprzeć się na wiadomościach uzyskanych od biegłych sądowych. Stąd też ocena sądu pierwszej instancji w zakresie stwierdzenia czy odwołujący jest niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową, musiała znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłego lekarza o specjalnościach adekwatnych do stwierdzonych u niego schorzeń.

Sąd Apelacyjny podkreśla, że dowód z opinii biegłego jest wówczas w sprawie dowodem głównym i nie może być zastępowany innymi dowodami ani zeznaniami świadków, stron, ani też opinią lekarza prowadzącego danego ubezpieczonego.

W toku przeprowadzonego postępowania dowodowego przed sądem I instancji, powołana została biegły otolaryngolog - foniatra, a więc specjalista z dziedziny niezbędnej dla dokonania prawidłowych ustaleń w zakresie oceny stanu zdrowia wnioskodawcy.

Biegła rozpoznała u odwołującego:

- niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią;
- zaburzenia czynnościowe krtani – dysfonię hiperkinetyczną;
- przewlekły podsychnający nieżyt błony śluzowej nosa i gardła;
- obrzęk małżowin nosowych
- obustronny niedosłuch czuciowo – zmysłowy w stopniu lekkim.

Biegła uznała, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy w związku z niewydolnością fonacyjną głośni na okres 3 lat. Odwołujący utracił zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji - w charakterze nauczyciela muzyki, plastyki i informatyki, którą wykonywał wiele lat, jest zatem częściowo niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową.

Wskazać należy, że opinia biegłej foniatri została sporządzona fachowo, w oparciu o aktualną wiedzę, przedstawione w niej wnioski poparte są odpowiednimi argumentami. Biegła sądowa w należyty sposób wyjaśniła przedstawione przez Sąd I instancji zagadnienia, wskazała na czym oparła swe tezy i co stanowiło ich podstawę. I tak zauważyć należy, że biegła dysponowała wiadomościami specjalistycznymi, niezbędnymi do stwierdzenia okoliczności mających istotne znaczenie dla sprawy (dobór biegłego uwzględniał, bowiem zasadnicze występujące u odwołującego schorzenia). Nadto biegła w wyczerpujący sposób uzasadniła przyjętą przez siebie konkluzję o uznaniu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową u odwołującego poprzez dokładne opisanie stopnia zaawansowania występujących u niego schorzeń, a pozwany nie zgłosił żadnych zarzutów, które podważałyby wiarygodność ich oceny.

Dowód z opinii biegłych (biegłego) podlega szczególnej ocenie, bowiem sąd nie mając wiadomości specjalnych jedynie może oceniać logiczność wypowiedzi biegłego. Ocena dowodu z opinii biegłego nie jest dokonywana według kryterium wiarygodności w tym znaczeniu, że nie można "nie dać wiary biegłemu", odwołując się do wewnętrznego przekonania sędziego, czy też zasad doświadczenia życiowego. Opinia biegłego podlega, tak jak inne dowody, ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., jednakże co odróżnia ją pod tym względem, to szczególne dla tego dowodu kryteria oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej. Jakkolwiek opinia biegłych jest oparta na wiadomościach specjalnych, to podlega ona ocenie sądu w oparciu o cały zebrany w sprawie materiał, a zatem, na tle tego materiału, koniecznym jest stwierdzenie, czy ustosunkowała się ona do wynikających z innych dowodów faktów mogących stanowić podstawę ocen w opinii zawartych oraz czy opierając się na tym materiale w sposób logiczny i jasny przedstawia tok rozumowania prowadzący do sformułowanych w niej wniosków.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, brak jest podstaw do kwestionowania opinii biegłej foniatri powołanej przed sądem I instancji, jako podstawy do dokonania w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych. Jednocześnie nie budzi wątpliwości, że opinia została opracowana przez osobę kompetentną do dokonania oceny stanu zdrowia odwołującego oraz dysponującą w tym zakresie niezbędną wiedzą i doświadczeniem. Nie było jednocześnie potrzeby uzupełniania postępowania dowodowego albowiem opinia jest kategorią i jednoznaczna.

Przypomnieć trzeba, że renta z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową jest świadczeniem z ubezpieczenia społecznego związanym z istnieniem w organizmie osoby ubezpieczonej stanu chorobowego czyniącego

badanego obiektywnie niezdolnym do pracy. Oceny tej dokonuje się na dzień wydania spornej decyzji. Stopień nasilenia rozpoznanych u odwołującego schorzeń, takie twierdzenia uzasadniał.

W ocenie Sądu Apelacyjnego na akceptację zasługuje stanowisko wyrażone w orzecznictwie, że „o niezdolności do pracy nie decyduje sam fakt występowania schorzeń, lecz ocena, czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami (...)”, tak – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 01.12.2001r. II UKN 113/00, OSNP 2002/14/343.

Stwierdzić należy, że postępowanie przed sądem I instancji zostało przeprowadzone prawidłowo. Sąd I instancji właściwie ocenił wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego jako całości oraz zważył ich moc oraz wiarygodność, odnosząc je do pozostałego materiału dowodowego.

Zarzuty apelacji w świetle szczegółowych wyjaśnień biegłej zaprezentowanych w opinii, są nietrafne i stanowią jedynie bezzasadną polemikę z wnioskami tej opinii. Wskazać także należy, że sąd nie jest obowiązany dążyć do sytuacji, aby opinia biegłego (biegłych) przekonała strony sporu. Wystarczy zatem, że opinia jest przekonująca dla sądu, który wiążąco ocenia, czy biegły wyjaśnił wątpliwości zgłoszone przez stronę.

U odwołującego choroba zawodowa istniała i miała wpływ na zdolność do pracy już od wielu lat, stąd korzystał on z urlopu dla poratowania zdrowia. Orzeczenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w K. z dnia 16 listopada 2020r. potwierdza istnienie choroby. Argumenty pozwanego organu rentowego o możliwości podjęcia przez odwołującego pracy niedydaktycznej, czy też możliwości przekwalifikowania ,po blisko 40 latach pracy odwołującego jako dydaktyka , są gołosłowne i bezzasadne, uwzględniając zarówno kwalifikacje jak i wiek odwołującego.

Sam fakt zaprzestania narażenia na czynnik, który wywołał chorobę (nadmierny wysiłek głosowy) nie powoduje, że niezdolność do pracy w związku z chorobą zawodową nie istnieje. Szczególnie, gdy wziąć pod uwagę fakt, że w przypadku odwołującego nie chodzi tylko o zwykłe przekazywanie wiedzy, gdyż odwołujący nauczał muzyki, co wiąże się z większym wysiłkiem głosowym i narażeniem aparatu mowy, niż w przypadku nauczycieli innych specjalności.

Organ rentowy swoje stanowisko opiera tylko na fakcie, że odwołujący już nie pracuje. O częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową decyduje tymczasem obecny stan zaawansowania choroby u odwołującego a nie fakt, że już nie pracuje. Objawy chorobowe utrzymują się u odwołującego już po zaprzestaniu pracy.

Tymczasem samo odsunięcie i zaprzestanie pracy w narażeniu na wysiłek głosowy nie spowodowało odzyskania zdolności do pracy czy wyleczenia schorzeń.

Biegła w opinii wykazywała, że pomimo zaprzestania pracy związanej z wysiłkiem głosowym oraz pomimo wieloletniego leczenia stan narządu głosu u odwołującego nie uległ poprawie, a zmiany chorobowe nie ustąpiły.

Zarzuty pozwanego do opinii biegłej foniatry, poza ogólnikowymi stwierdzeniami, nie znajdują potwierdzenia w realiach sprawy.

Tak samo ogólnikową jest apelacja, w której skarżący wskazuje na możliwość pracy odwołującego bez narażenia na wzmożony wysiłek głosowy, nie precyzując, jaka konkretnie miałyby to być praca.

Tym samym, w ocenie sądu odwoławczego, stanowisko organu rentowego nie podważa opinii biegłej foniatry i orzeczenia Sądu Okręgowego opartego na tej opinii, co do zdolności do wykonywania pracy nauczyciela (w tym nauczyciela muzyki).

Reasumując, z tych wszystkich względów, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do podważenia zasadniczego w sprawie ustalenia sądu I instancji o istnieniu u odwołującego częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Wobec uznania, że zarzuty apelacyjne były bezzasadne oraz mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne i rozważania prawne - na podstawie art.385 k.p.c. – należało orzec o oddaleniu złożonej w niniejszej sprawie apelacji.

sędzia Roman Walewski